Indian Journal of Multidisciplinary Research and Studies
ISSN: 3108-1681 | Volume- 2, Issue- 4 | October - December 2026

ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱮᱱᱮᱢ

(Yashoda Murmu's Contribution to Santali Children's Literature)

Mr. Raju Mardi[1] & Dr. Naran Tudu[2]
[1]Ph.D. Scholar, Kalinga Institute of Social Sciences (KISS), Deemed to be University Bhubaneswar, Odisha
[2]Assistant Professor, Department of Santali, Kalinga Institute of Social Sciences (KISS), Deemed to be University Bhubaneswar, Odisha

ᱡᱷᱟᱨᱠᱟᱛᱷᱟ (Abstract):

ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱯᱟᱹᱨᱥᱤ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱞᱟᱦᱟᱱᱛᱤ ᱨᱮ ᱟᱹᱰᱤ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱮᱱᱮᱢ ᱠᱚ ᱫᱚᱦᱚᱭᱮᱫᱟ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲ ᱛᱤᱨᱞᱟᱹ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟᱹ ᱠᱚ᱾ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱞᱟᱦᱟᱱᱛᱤ ᱨᱮ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱫᱚ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱧᱩᱛᱩᱢ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱚᱱᱚᱲᱦᱮᱸ, ᱜᱟᱭᱟᱱ, ᱥᱮᱨᱮᱧ, ᱠᱟᱹᱦᱱᱤ, ᱛᱚᱨᱡᱚᱢᱟ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ, ᱚᱱᱚᱞ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱮᱢᱟᱱ ᱥᱤᱨᱡᱚᱱ ᱨᱮ ᱟᱹᱰᱤ ᱮᱱᱮᱢ ᱢᱮᱱᱟᱜ ᱛᱟᱭᱟ᱾ ᱟᱭᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱥᱤᱨᱡᱚᱱ ᱨᱮ ᱥᱟᱶᱛᱟ, ᱥᱤᱨᱡᱚᱱ, ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ, ᱛᱤᱨᱞᱟᱹ ᱡᱤᱭᱚᱱ ᱟᱨ ᱟᱹᱰᱤ ᱞᱮᱠᱟᱱ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱡᱷᱟᱞᱠᱟᱣ ᱨᱟᱠᱟᱵ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱦᱚᱸ ᱟᱭᱟᱜ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱮᱱᱮᱢ ᱮ ᱫᱚᱦᱚ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ ᱱᱚᱣᱟ ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱮ ᱚᱱᱚᱞ ᱨᱮᱫᱚ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱩᱯᱨᱩᱢ, ᱥᱟᱶᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮ ᱮᱱᱮᱢ, ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮ ᱮᱱᱮᱢ, ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱟᱨ ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ ᱨᱮ ᱮᱱᱮᱢ ᱚᱱᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱟᱭᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮ ᱠᱟᱹᱢᱤ ᱠᱟᱹᱞᱮᱤ ᱠᱚ ᱥᱟᱨᱟᱣ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱚᱱᱟ ᱥᱟᱶ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱟᱭᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱪᱟᱨᱪᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱪᱟᱨᱪᱟ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾

ᱢᱩᱬ ᱟᱹᱲᱟᱹ ᱠᱚ (Keywords) : ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ, ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ, ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩ, ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ, ᱛᱤᱨᱞᱟᱹ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟᱹ᱾

ᱩᱱᱩᱫᱩᱢ (Introduction) :

ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱯᱟᱹᱨᱥᱤ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱟᱜᱟᱢ ᱯᱤᱲᱦᱤ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱟᱱᱚᱞᱤᱠ, ᱨᱤᱛᱤ-ᱱᱤᱛᱤ ᱟᱨ ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ ᱩᱛᱱᱟᱹᱣ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱦᱚᱨᱟ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹᱣᱟᱜ ᱩᱭᱦᱟᱹᱨ ᱵᱷᱟᱵᱱᱟ, ᱨᱟᱹᱥᱠᱟᱹ, ᱠᱩᱠᱞᱤ, ᱱᱤᱛᱤ ᱜᱮᱭᱟᱱ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱪᱮᱛᱚᱱᱟ ᱜᱚᱲᱦᱚᱱ ᱦᱚᱨᱟ ᱨᱮ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱫᱟᱲᱮᱭᱟᱱ ᱦᱚᱨᱟ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱵᱟᱞᱮᱞ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱨᱟᱹᱥᱠᱟᱹ ᱞᱩᱨᱩᱜ ᱯᱟᱹᱜᱟᱫ

*Corresponding Author Email: rajumardi408@gmail.com
Published: 27 October 2026
DOI: https://doi.org/10.70558/IJMRS.2026.v2.i4.301236
Copyright © 2026 The Author(s). This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0).

ᱫᱚ ᱵᱟᱝ ᱠᱟᱱᱟ ᱵᱤᱪᱠᱚᱢ ᱱᱚᱣᱟ ᱫᱚ ᱟᱭᱳᱟᱲᱟᱝ, ᱦᱚᱲ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ, ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱜᱚᱱᱚᱝ ᱟᱱᱟᱜ ᱟᱨ ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ ᱨᱟᱠᱷᱟ ᱫᱚᱦᱚ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱠᱟᱹᱢᱤᱭᱟᱱ ᱩᱯᱟᱹᱭ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱯᱟᱹᱨᱥᱤ ᱫᱚ ᱫᱷᱟᱹᱨᱛᱤ ᱫᱷᱩᱲᱤ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱯᱟᱹᱨᱥᱤ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱱᱚᱣᱟ ᱯᱟᱹᱨᱥᱤ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱟᱹᱰᱤ ᱥᱮᱫᱟᱭ ᱠᱷᱚᱱ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱛᱮᱭᱟᱜ ᱥᱮᱨᱣᱟ, ᱦᱚᱲ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ, ᱦᱚᱲ ᱥᱮᱨᱮᱧ, ᱢᱮᱱ-ᱠᱟᱛᱷᱟ, ᱵᱷᱮᱱᱛᱟ-ᱠᱟᱛᱷᱟ, ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱞᱟᱪᱟᱨ-ᱟᱠᱷᱲᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱥᱟᱹᱜᱟᱹᱭ ᱢᱮᱱᱟᱜ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ ᱱᱟᱦᱟᱜ ᱥᱚᱥᱮᱚᱜ ᱡᱩᱜ ᱨᱮ ᱥᱤᱨᱡᱚᱱ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱪᱟᱨᱪᱟ ᱨᱮ ᱛᱤᱨᱞᱟᱹ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟᱹ ᱠᱚᱣᱟᱜ ᱥᱮᱞᱮᱫ ᱫᱚ ᱰᱷᱮᱨ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱚᱱᱟᱨᱮ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱭ ᱦᱚᱸ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱵᱷᱩᱨᱠᱟᱹ ᱤᱯᱤᱞ ᱠᱟᱱᱟᱭ᱾

ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱱ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱞᱟᱹᱠᱛᱤ (Need for Research) :-

᱑. ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟᱹ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮ ᱮᱱᱮᱢ ᱵᱟᱰᱟᱭ ᱡᱚᱝ᱾

᱒. ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱜᱚᱲᱦᱚᱱ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱟᱛᱟᱢ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱜᱩᱱ ᱠᱚ ᱵᱤᱥᱲᱤ ᱠᱟᱛᱮ ᱥᱚᱫᱚᱨ᱾

᱓. ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱛᱟᱞᱟᱛᱮ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲ ᱥᱟᱶᱛᱟ, ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ, ᱟᱨ ᱜᱚᱱᱚᱝ ᱟᱱᱟᱜ ᱥᱚᱱᱚᱫᱚᱨ ᱯᱟᱹᱡᱟ ᱩᱰᱩᱜ᱾

᱔. ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱩᱛᱱᱟᱹᱣ ᱨᱮ ᱛᱤᱨᱞᱟᱹ ᱠᱚᱣᱟᱜ ᱮᱱᱮᱢ ᱥᱟᱵ ᱨᱟᱠᱟᱵ᱾

ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱱ ᱦᱚᱨᱟ (Research Methodology) :-

ᱱᱚᱣᱟ ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱱ ᱚᱱᱚᱞ ᱫᱚ ᱜᱩᱱ ᱟᱱᱟᱜ ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱱ (**Qualitative Research**) ᱟᱨ ᱵᱤᱥᱲᱤᱟᱱᱟᱜ (**Analytical**) ᱛᱟᱞᱟᱛᱮ ᱚᱞ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟᱹ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮ ᱠᱟᱹᱢᱤᱦᱚᱨᱟ ᱟᱨ ᱩᱱᱤ ᱫᱟᱨᱟᱭ ᱛᱮ ᱚᱞ ᱟᱠᱟᱱ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱜᱮ ᱢᱩᱬᱩᱫ ᱯᱷᱮᱰᱟᱛ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱟᱸᱜᱚᱪ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱟᱭᱟᱜ ᱜᱚᱲᱦᱚᱱ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱜᱚᱲᱦᱚᱱ ᱨᱮ ᱧᱟᱢ ᱟᱠᱟᱱ ᱜᱚᱱᱚᱝ ᱟᱱᱟᱜ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱠᱚ ᱵᱤᱥᱲᱤ ᱠᱟᱛᱮ ᱥᱚᱫᱚᱨ᱾

ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱧᱮᱞ ᱟᱹᱨᱩ (Literature Review):-

ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱨᱮ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱵᱟᱵᱚᱫ ᱮᱱᱮᱢ ᱱᱚᱝᱠᱟᱱ ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱱ ᱚᱱᱚᱞ ᱫᱚ ᱵᱟᱝ ᱪᱷᱟᱯᱟ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱚᱱᱟ ᱛᱮ ᱤᱧ ᱱᱚᱝᱠᱟᱱ ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱱ ᱚᱱᱚᱞ ᱫᱤᱥᱚᱢ ᱦᱚᱲ ᱴᱷᱮᱱ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱤᱧ ᱠᱩᱨᱩᱢᱩᱴᱩ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ ᱱᱚᱣᱟ ᱠᱷᱚᱸᱫᱽᱨᱚᱱ ᱚᱱᱚᱞ ᱚᱞ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱞᱟᱹᱜᱤᱫ ᱛᱮ ᱤᱧ ᱫᱚ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱯᱚᱛᱚᱵ ᱠᱚ ᱞᱤᱧ ᱧᱮᱞ ᱟᱹᱨᱩ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ ᱚᱱᱟ ᱠᱚᱫᱚ ᱞᱟᱛᱟᱨ ᱨᱮ ᱚᱞ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱟᱱᱟ᱾

1. Hansda, Ganesh Thakur- The National Bibliography of Santali Writers, ISBN: 978-93-5416-111-7, 1st Edition October 2020
2. হেম্ব্রম, পরিমল, সাঁওতালি সাহিত্যের ইতিহাস, নির্মল বুক এজেন্সি, পঞ্চম মুদ্রণ, ২০১৭
3. ᱢᱩᱨᱢᱩ, ᱭᱚᱥᱳᱫᱟ, ᱜᱩᱲ ᱢᱮᱥᱟ ᱜᱚᱲᱚᱢ ᱨᱟᱥᱟ, ᱯᱟᱹᱦᱤᱞ ᱪᱷᱟᱯᱟ-2014

4. ᱢᱩᱨᱢᱩ, ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ, ᱛᱟᱲᱟᱢᱟᱵᱚᱱ ᱢᱟᱨᱥᱟᱞ ᱰᱟᱦᱟᱨ ᱛᱮ, ISBN: 978-93-5906-145-0, ᱩᱪᱷᱟᱹᱲ- 2023

5. ᱵᱮᱥᱨᱟ, ᱰᱨ. ᱫᱚᱭᱚᱢᱚᱱᱛᱤ ᱟᱨ ᱦᱟᱸᱥᱫᱟ, ᱜᱚᱝᱜᱟᱫᱚᱨ, ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱛᱮᱛᱮᱫ· ᱮᱛᱚᱦᱚᱵ ᱨᱟᱫᱟ- ᱚᱠᱴᱚᱵᱚᱨ -2014

ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ (literature) :- ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱟᱹᱨᱥᱤ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱛᱟᱞᱟ ᱛᱮᱜᱮ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱡᱤᱭᱚᱱ ᱦᱚᱨᱚ, ᱟᱹᱨᱤᱪᱟᱹᱞᱤ, ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ ᱟᱨ ᱱᱮᱜᱮᱢ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱠᱚ ᱵᱟᱰᱟᱭ ᱧᱟᱢᱚᱜ-ᱟ᱾ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱦᱚᱲᱟᱜ ᱟᱡᱮᱟᱨ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱟᱱᱟᱜ ᱮᱨᱮᱢ ᱮ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱮᱫᱟ᱾ ᱢᱟᱹᱱᱢᱤ ᱟᱭᱟᱜ ᱥᱟᱛᱟᱢ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱠᱚ ᱵᱟᱰᱟᱭ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱟᱱᱟᱜ ᱢᱟᱫᱷᱚᱢ ᱜᱮ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ᱾ ᱱᱚᱶᱟ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱫᱚ ᱵᱟᱝᱞᱟ ᱟᱨ ᱦᱤᱱᱫᱤ ᱛᱮᱫᱚ 'ᱥᱟᱦᱤᱛᱭᱚ' ᱟᱨ ᱤᱝᱨᱮᱡᱤ ᱛᱮᱫᱚ 'Literature' ᱠᱚ ᱢᱮᱛᱟᱜ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱛᱟᱞᱟᱛᱮᱜᱮ ᱦᱚᱲ ᱟᱭᱟᱜ ᱟᱯᱱᱟᱨ ᱟᱹᱱᱟᱹᱭᱠᱟᱹᱣ ᱠᱷᱚᱡᱮ ᱮᱦᱚᱵ ᱠᱟᱛᱮ ᱥᱟᱶᱛᱟ, ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ, ᱥᱤᱨᱡᱚᱱ, ᱱᱮᱜᱮᱢ ᱟᱨ ᱢᱟᱱᱚᱛ ᱡᱤᱭᱚᱱ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱟᱹᱰᱤ ᱞᱮᱠᱟᱱ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱵᱟᱹᱨᱥᱤ ᱛᱟᱞᱟᱛᱮᱭ ᱥᱚᱫᱚᱨᱟ᱾ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱵᱟᱹᱱᱟᱹᱭᱥᱤ ᱟᱹᱰᱤ ᱜᱟᱱ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟ. ᱟᱹᱰᱤ ᱞᱮᱠᱟᱱ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱠᱚ ᱞᱟᱹᱭ ᱟᱹᱜᱩ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ ᱵᱚᱝᱤᱢᱚᱞ ᱦᱮᱢᱵᱟᱱᱚᱢ ᱟᱭᱟᱜ ᱥᱟᱶᱛᱟᱞᱤ ᱥᱟᱦᱤᱛᱭᱮᱱ ᱤᱛᱤᱦᱟᱥ ᱱᱮᱭ ᱚᱞ ᱟᱠᱟᱫᱟ -" জগৎ ও জীবনের ঘাত প্রতিঘাতে মানব জীবনের বিচিত্র অনুভূতির রসঘন বানীমূর্তিই সাহিত্য, ভাষার যা রূপ লাভ করে ব্যাপক অর্থে তাকেই অবশ্য সাহিত্য বলা যাই।"᱕ ᱱᱚᱶᱟ ᱱᱮᱭ ᱞᱟᱹᱭ ᱚᱪᱚ ᱟᱠᱟᱫᱟ ᱢᱮᱜᱮᱛ ᱟᱨ ᱡᱤᱭᱚᱱ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱟᱭᱢᱟ ᱜᱷᱚᱴᱚᱱ ᱢᱟᱸᱜᱮ ᱫᱟᱱᱟᱢ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱟᱹᱱᱟᱹᱭᱠᱟᱹᱣ ᱟᱫᱮᱜ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱠᱚᱜᱮ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱠᱟᱱᱟ ᱢᱟᱦᱟᱸ ᱫᱚ ᱵᱟᱹᱨᱥᱤ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱩᱴᱷᱟᱹᱮ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱟᱠᱟᱱᱟ ᱱᱤᱦᱟᱹᱛ ᱚᱱᱟᱜᱮ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱠᱚ ᱢᱮᱛᱟᱜ ᱠᱟᱱᱟ᱾

ᱱᱚᱝᱠᱟᱜᱮ ᱟᱨᱦᱚᱸ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱱ ᱧᱩᱛᱩᱢᱟᱱ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟ. ᱰᱨ. ᱫᱚᱭᱚᱢᱚᱱᱛᱤ ᱵᱮᱥᱨᱟ ᱟᱨ ᱜᱚᱝᱜᱟᱫᱷᱚᱨ ᱦᱟᱸᱥᱫᱟ ᱛᱟᱹᱠᱟᱱᱟᱜ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ - "ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱢᱟᱹᱱᱢᱤ ᱟᱢ ᱤᱫᱤ ᱠᱟᱛᱮ ᱟᱨᱵᱟᱝ ᱢᱟ ᱥᱚᱝᱥᱟᱨ ᱤᱫᱤ ᱠᱟᱛᱮᱭᱟᱜ ᱩᱭᱦᱟᱹᱨ ᱴᱟᱝ ᱟᱢᱟᱜ ᱟᱸᱠᱩᱛ, ᱟᱢᱟᱜ ᱫᱚᱩᱸᱢᱟᱫ ᱟᱨ ᱟᱢᱟᱜ ᱫᱤᱥᱟ. ᱱᱮ ᱧᱟᱯᱟᱢ ᱦᱚᱲᱚ ᱠᱟᱛᱮ ᱡᱟᱹᱨᱥᱤ ᱛᱟᱞᱟ ᱛᱮ ᱪᱚᱨᱚᱠ ᱢᱟᱪᱷᱤᱱᱟᱜ ᱚᱞ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱞᱮᱠᱷᱟᱱ ᱚᱱᱟ ᱫᱚ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱦᱩᱭᱩᱜ-ᱟ᱾ "᱖

ᱚᱱᱟᱛᱮ ᱞᱟᱹᱭ ᱜᱟᱱᱚᱜ-ᱟ ᱦᱚᱲᱟᱜ ᱢᱟᱱᱚᱱ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱟᱹᱱᱟᱹᱭᱠᱟᱹᱣ ᱟᱨ ᱢᱚᱱᱮ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱵᱷᱤᱛᱨᱤ ᱢᱚᱠᱷᱚᱱ ᱡᱟᱹᱨᱮᱟ ᱛᱟᱞᱟᱛᱮ ᱱᱟᱴᱟᱜ ᱱᱟ:ᱦᱤᱢ ᱪᱚᱴᱷᱮᱞ ᱥᱚᱫᱚᱨᱚᱜ-ᱟ, ᱚᱱᱟᱜᱮ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱠᱚ ᱢᱮᱛᱟᱜ ᱠᱟᱱᱟ᱾

ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ (Santali Literature) :-

ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱵᱤᱫᱟᱭᱚᱛᱤᱭᱟ. ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱠᱤᱥᱟᱹᱴᱮ ᱟᱨ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱥᱟᱶᱛᱟᱲ ᱡᱟᱹᱛᱤᱨᱟᱜ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱫᱚᱦᱚᱭᱮᱢ, ᱡᱤᱭᱚᱱ ᱦᱚᱨᱟ, ᱫᱷᱚᱨᱚᱢ ᱨᱮ ᱵᱟᱹᱛᱚᱨᱟᱹᱣ ᱟᱨ ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱜᱮ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱩᱴᱩᱫ ᱫᱷᱚᱨᱮᱫᱚᱛ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱱᱚᱶᱟ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱩᱴᱩᱫ ᱨᱮᱦᱮᱫ ᱫᱚ ᱠᱟᱛᱷᱟ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱛᱟᱞᱟᱛᱮ ᱦᱮᱡ ᱟᱹᱜᱩ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱤᱨᱡᱚᱱ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱵᱮᱨᱥᱮᱫ ᱞᱟᱜᱤᱫ ᱨᱮ ᱟᱹᱰᱤ ᱥᱮᱫᱟᱭ ᱠᱷᱚᱱ ᱜᱮ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮᱱ ᱦᱚᱲ

[illegible]

[illegible] (The Contribution of Children's Literature to Literature) :-

[illegible] - " ছোট ছোট ছেলেমেয়েরা নিজেদের মধ্যে খেলাধুলা করাকালীন নানা ধরনের ছড়া বলে থাকে। এগুলি যেমন শিশুদের ছড়া তেমনি শিশুদের উপযোগী নানা ছড়ার ব্যাবহার সমাজে প্রচলিত রয়েছে। " [illegible]

[illegible] (Contributions of Indigenous Women Writers to Children's Literature):-

[illegible]

ᱠᱷᱟᱹᱛᱤᱨ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱠᱚ ᱟᱠᱚᱣᱟᱜ ᱟᱭᱳ ᱟᱲᱟᱝ ᱛᱮ ᱥᱮᱪᱮᱫ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱫᱟᱣ ᱠᱚ ᱦᱟᱥᱤᱞ ᱮᱫᱟ ᱟᱨ ᱟᱠᱚᱣᱟᱜ ᱟᱯᱱᱟᱨ ᱥᱟᱶᱛᱟ ᱟᱨ ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱜᱟᱹᱦᱤᱨ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱠᱚ ᱩᱯᱨᱩᱢ ᱫᱟᱲᱮᱭᱟᱜ ᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱚᱱᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱟᱲᱟᱝ ᱪᱮᱛᱟᱱ ᱫᱩᱞᱟᱹᱲ ᱟᱨ ᱞᱟᱠᱪᱟᱨ ᱵᱟᱵᱚᱛ ᱛᱮᱠᱚ ᱵᱟᱰᱟᱭ ᱛᱤᱭᱟᱹᱜ ᱮᱫᱟ᱾ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲ ᱛᱟᱭᱞᱟᱹ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟᱹ ᱠᱚ ᱢᱩᱫᱟᱮ ᱢᱟᱦᱟᱹᱨ ᱠᱚ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱠᱚ ᱪᱟᱨᱪᱟᱭᱮᱫᱟ ᱩᱱᱠᱩ ᱠᱚᱫᱚ ᱠᱚ ᱦᱩᱭᱩᱜ ᱠᱟᱱᱟ - ᱢᱚᱵᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩ *(ᱚᱱᱚᱞ ᱵᱟᱦᱟ -2015)*, ᱢᱚᱥᱤ ᱦᱮᱢᱵᱨᱚᱢ (*ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱠᱚ ᱞᱟᱹᱜᱤᱫ ᱢᱤᱫ ᱠᱟᱭ ᱢᱤᱫ ᱚᱱᱚᱲᱦᱮᱸ - ᱯᱩᱭᱞᱩ ᱦᱟᱹᱴᱤᱧ 2014, ᱫᱚᱥᱟᱨᱟ ᱦᱟᱹᱴᱤᱧ 2017*) ᱢᱟᱱᱚᱛᱟᱹᱱᱤ ᱥᱩᱪᱤᱛᱟᱨᱟ ᱦᱟᱱᱥᱫᱟ (*ᱰᱚᱹᱰᱮ ᱵᱟᱦᱟ-ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ-2013, ᱰᱷᱤᱞᱣᱟᱝ - ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ-2014*) ᱥᱚᱢᱪᱟ ᱦᱟᱹᱥᱫᱟ (*ᱥᱟᱹᱜᱟᱹᱪ ᱟᱠᱟᱪᱟ - ᱦᱩᱰᱤᱞ ᱠᱟᱹᱦᱱᱤ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱠᱚ ᱞᱟᱹᱜᱤᱫ-2019*) ᱰᱟ. ᱫᱚᱭᱚᱢᱚᱱᱛᱤ ᱵᱮᱥᱨᱟ (*ᱠᱩᱭᱰᱤ ᱢᱤᱨᱩ-ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱚᱱᱚᱲᱦᱮᱸ 2004, ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱰᱷᱩᱞᱟᱹᱢ ᱠᱟᱹᱦᱱᱤ -2010*), ᱢᱷᱟᱱᱫ ᱢᱩᱨᱢᱩ (*ᱠᱩᱭᱰᱤ ᱢᱤᱨᱩ -ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱠᱟᱹᱦᱱᱤ-2022*) ᱪᱚᱱᱠᱟᱱᱮ ᱫ.ᱵᱤᱜᱟᱱᱮ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟᱹ ᱟᱠᱚᱣᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱥᱤᱱᱢᱚᱮ ᱠᱷᱚᱮ ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱠᱚ ᱞᱟᱹᱜᱤᱫ ᱱᱟᱣᱟ ᱱᱟᱣᱟ ᱚᱱᱚᱲᱦᱮ, ᱠᱟᱹᱦᱱᱤ ᱟᱨ ᱜᱟᱵᱟᱵᱮ ᱠᱚ ᱥᱟᱯᱲᱟᱣ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾

ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱡᱤᱭᱚᱱ ᱩᱯᱨᱩᱢ (Yashoda Murmu Biography):-

ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱫᱚ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱨᱮᱱ ᱢᱤᱫᱴᱟᱝ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱚᱱᱚᱞᱤᱭᱟ. ᱟᱨ ᱛᱚᱨᱡᱚᱢᱟᱭᱤᱭᱟ᱾ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱯᱟᱹᱨᱥᱤ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱩᱛᱱᱟᱹᱣ ᱨᱮ ᱠᱚᱨᱮᱥ ᱮᱱᱮᱢ ᱮ ᱯᱟᱞᱚᱮ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ ᱭᱚᱥᱚᱫᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ (ᱦᱟᱹᱥᱫᱟᱜ) ᱟᱜ ᱡᱟᱱᱟᱢ ᱫᱚ ᱡᱷᱟᱨᱠᱷᱚᱱᱰ ᱯᱚᱱᱚᱛ, ᱡᱤᱞᱟ ᱥᱟᱨᱟᱭᱠᱮᱞᱟ ᱠᱷᱟᱨᱥᱟᱣᱟᱸ (ᱯᱟᱹᱦᱤᱞᱟᱜ ᱥᱤᱸᱜᱵᱷᱩᱢ ᱡᱤᱞᱟ) ᱛᱷᱟᱱᱟ ᱨᱟᱡᱽᱱᱚᱜᱚᱨ, ᱟᱛᱳ ᱡᱩᱢᱟᱞ (ᱡᱷᱩᱢᱟᱹᱲ) ᱨᱮ ᱤᱝᱨᱟᱡᱤ 24.07.1964 ᱥᱟᱞᱮ ᱨᱮ ᱦᱩᱭ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱟᱯᱟᱛ ᱟᱨ ᱮᱸᱜᱟᱛ ᱧᱩᱛᱩᱢ ᱫᱚ ᱵᱚᱸᱜᱟ ᱛᱟᱞᱟ ᱫᱮᱵᱽᱨᱟᱡᱽ ᱦᱟᱸᱥᱫᱟᱜ ᱟᱨ ᱯᱟᱨᱵᱚᱛᱤ ᱦᱟᱸᱥᱫᱟᱜ᱾ ᱚᱞ ᱯᱟᱲᱦᱟᱣ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱮᱛᱚᱦᱚᱵ ᱫᱚ ᱟᱹᱛᱳ ᱨᱟᱡᱫᱚᱦᱟ ᱟᱨ ᱡᱟᱫᱩᱜᱳᱲᱟ ᱢᱤᱰᱤᱞ ᱤᱥᱠᱩᱞ ᱨᱮ ᱮᱛᱚᱦᱚᱵ ᱥᱮᱪᱮᱫ ᱫᱚᱭ ᱦᱟᱥᱤᱞ ᱞᱮᱫᱟ᱾ ᱵᱟᱲᱞᱟ ᱛᱟᱭᱚᱢ 1981 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱨᱮ ᱢᱮᱴᱨᱤᱠ ᱫᱚ ᱪᱟᱠᱩᱞᱤᱭᱟ. ᱮᱱ.ᱪᱤ ᱨᱩᱝᱴᱟ ᱜᱟᱨᱞᱥ ᱦᱟᱭ ᱤᱥᱠᱩᱞ ᱠᱷᱚᱱ ᱮ ᱯᱟᱥ ᱞᱮᱫᱟ᱾ ᱩᱱᱤ ᱫᱚ 1987 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱨᱮ ᱯᱟᱧᱡᱟᱵ & ᱥᱤᱱᱫᱷᱚ ᱵᱮᱱᱠ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱠᱳᱞᱠᱟᱛᱟ ᱡᱳᱱᱮᱞ ᱚᱯᱷᱤᱥ ᱨᱮ ᱠᱞᱟᱨᱠ ᱠᱟᱢ ᱠᱮᱥᱤᱭᱟᱨ ᱦᱤᱥᱟᱹᱵ ᱛᱮᱭ ᱵᱟᱦᱟᱞ ᱞᱮᱱᱟ᱾ ᱚᱞ ᱯᱟᱲᱦᱟᱣ ᱫᱚ ᱞᱮᱛᱟᱲ ᱜᱮᱭ ᱪᱟᱹᱞᱩ ᱤᱫᱤ ᱞᱮᱫᱟ ᱨᱟᱸᱪᱤ ᱡᱮᱜᱮᱛ ᱵᱤᱨᱫᱟᱹᱜᱟᱲ ᱟᱶᱛᱟ ᱨᱮ ᱢᱮᱱᱟᱜ ᱡᱟᱢᱥᱮᱫᱯᱩᱨ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱠᱚᱨᱚᱱᱰᱤᱦ ᱮᱞ. ᱵᱤ. ᱮᱥ. ᱮᱢ ᱠᱚᱞᱮᱡ ᱠᱷᱚᱱ 1990 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱨᱮ ᱟᱭ.ᱮ ᱟᱨ 1995 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱨᱮ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱛᱮ B.A (Hons) ᱮ ᱠᱚᱨᱟᱣ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ 2006 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱨᱮ ᱨᱟᱸᱪᱤ ᱡᱮᱜᱮᱛ ᱵᱤᱨᱫᱟᱹᱜᱟᱲ ᱠᱷᱚᱱ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱛᱮ (Master of Arts) ᱰᱤᱜᱨᱤ ᱦᱟᱥᱤᱞ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾

ᱜᱤᱫᱽᱨᱟᱹ ᱩᱢᱮᱨ ᱠᱷᱚᱱ ᱜᱮ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲᱤ ᱥᱟᱶᱦᱮᱫ ᱪᱮᱛᱟᱱ ᱨᱮ ᱨᱟᱹᱥᱠᱟᱹ ᱫᱚ ᱢᱮᱱᱟᱜ ᱛᱟᱭᱟ ᱟᱡᱟᱜ ᱚᱞ ᱚᱱᱚᱲᱦᱮᱸ ᱚᱱᱚᱞ ᱟᱨ ᱠᱟᱹᱦᱱᱤ ᱠᱚᱫᱚ ᱥᱤᱞᱤ, ᱛᱮᱛᱟᱝ, ᱥᱟᱹᱨᱤ, ᱫᱤᱥᱟᱹ., ᱦᱚᱞᱚᱝ ᱜᱟᱰᱟ, ᱠᱟᱨᱟᱢ ᱰᱟᱹᱨ, ᱮᱵᱷᱮᱱ ᱥᱟᱠᱣᱟ, ᱯᱚᱥᱪᱟᱢ ᱰᱟᱸᱱᱞᱟ, ᱯᱟᱸᱡᱟ, ᱥᱟᱸᱫᱮᱥ, ᱡᱤᱨᱤ, ᱢᱟᱱᱛᱚᱨ, ᱡᱩᱜ ᱥᱤᱨᱡᱚᱱ ᱟᱨ ᱦᱤᱞᱫᱤ ᱯᱟᱹᱨᱥᱤ ᱛᱮᱭᱟᱜ ᱚᱞ ᱠᱚᱫᱚ ᱢᱟᱱᱟᱠᱷᱟᱱᱰ ᱯᱟᱨᱫᱟᱯ, ᱫᱸᱱᱠᱩᱨᱟ, ᱱᱚᱜᱚᱨ ᱯᱟᱨᱵᱷᱟ, ᱥᱚᱢᱪᱟᱨᱪᱟᱫᱟᱨ, ᱥᱚᱢᱩᱠᱟᱨᱟᱱ ᱰᱷᱟᱨᱟᱱᱛᱟᱨᱚ ᱥᱟᱶᱛᱟᱨᱮ, ᱟᱠᱟᱹᱠᱪᱷᱟ ᱮᱢᱟᱱ ᱯᱟᱛᱷᱟᱢ ᱠᱚᱨᱮ ᱠᱷᱚᱱ ᱪᱷᱟᱯᱟ ᱥᱚᱫᱚᱨ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾

ᱟᱭᱟᱜ ᱩᱭᱦᱟᱹᱨ ᱟᱵᱟᱦ ᱴᱳᱚᱳᱞ ᱵᱳᱯᱳ ᱣᱩᱭᱩᱜ ᱵᱟᱦᱟ *1. ᱚᱳᱫᱟ ᱯᱟᱨᱮ-2009 (ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ) 2. ᱥᱟᱫᱣᱮᱯ ᱞᱟ.ᱨ- 2010 (ᱵᱟ.ᱣᱥᱤ, ᱠᱥᱳᱯ, ᱵᱩᱵᱯᱤᱨᱳᱴᱳᱲ) 3. ᱥᱤᱯ ᱣᱟᱯᱟᱫ ᱜᱟᱯᱟᱫ ᱢᱟᱯᱟ-2017 (ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ) 4. ᱜᱩᱲ ᱢᱮᱥᱟ ᱜᱳᱲᱳᱢ ᱨᱟᱥᱟ 2014 (ᱜᱤᱫᱷᱨᱟ. ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ) 5. ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱟᱲᱟᱫ ᱵᱷᱳᱮ ᱚᱟᱨᱵᱳ ᱯᱮᱥᱟ 6. ᱯᱟ'ᱥᱟᱭ ᱥᱮᱨᱮᱷ-2020 (ᱚᱩᱢᱟ.ᱯ ᱟᱵᱟᱯᱟᱭ, ᱣᱳᱨᱤᱴᱳᱯᱳ ᱢᱩᱨᱢᱩ) 7. ᱵᱟ'ᱚ ᱨᱮ ᱞᱷᱳᱨᱵᱟ ᱚᱟᱣᱮ' ᱵᱟᱥᱟ-2017 (ᱚᱳᱨᱞᱳᱢᱟ ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ)*

ᱯᱩᱨᱯᱳᱨᱥᱳᱮ ᱵᱮᱥᱯᱨᱳ ᱵᱷᱯᱵᱟᱚᱟ ᱟᱨ ᱟᱵᱟᱥᱞᱟᱥᱤ ᱵᱷᱯᱵᱟᱚᱟ ᱵᱷᱳᱮ ᱚᱷᱩᱚᱤ, ᱜᱟᱴᱟᱯᱢᱟᱨᱟᱫ ᱟᱨ ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ' ᱵᱳ ᱩᱭᱦᱟ.ᱮ ᱟᱵᱟᱮ ᱚᱟᱭᱟ᱾ ᱟᱨᱣᱳ' ᱞᱤᱨᱯᱟ.ᱜᱟᱲ ᱨᱮᱥᱟᱜ ᱴᱟᱲᱣᱟᱫ ᱴᱩᱚᱷᱤ ᱵᱳᱨᱮ ᱣᱳ' ᱢᱤᱯ-ᱞᱟᱨ ᱠᱯ ᱵᱳ ᱥᱯᱮᱯ ᱢᱮᱥᱟᱜ ᱚᱟᱭᱟ᱾ ᱭᱳᱥᱳᱯᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱨ ᱯᱳ ᱥᱟᱣᱤᱚᱭᱳ ᱟᱵᱟᱯᱮᱢᱤ ᱥᱟᱫᱟ ᱯᱤᱯᱯᱤ ᱥᱟᱥᱚᱟᱲᱤ ᱮᱚᱞᱷᱟᱭᱟᱨᱤ ᱞᱳᱨᱞ ᱨᱮᱥᱤᱞ ᱨᱟ.ᱥᱤᱭᱟ. ᱯᱮᱵᱟᱚᱮ 2008-2012, ᱯᱩᱨᱯᱳᱨᱥᱳᱮ ᱵᱮᱥᱯᱨᱳ ᱵᱷᱯᱵᱟᱚᱟ ᱟᱨ ᱟᱵᱟᱥᱞᱟᱥᱤ ᱵᱷᱯᱵᱟᱚᱟ ᱨᱮᱥᱤᱞ ᱣᱳ' ᱞᱳᱭᱮᱥᱱ ᱴᱨᱳᱜᱨᱟᱢ ᱮᱚᱞᱷᱟᱭᱞᱟᱨᱤ ᱵᱳᱢᱤᱱᱤ ᱨᱮ ᱨᱟ.ᱥᱤᱭᱟ. ᱯᱮᱵᱟᱚᱮ 2011-2013 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱟᱨᱣᱳ' ᱥᱟᱥᱚᱟᱲᱤ ᱟᱵᱟᱯᱮᱢᱤ ᱵᱷᱯᱵᱟᱚᱟ ᱴᱳᱥᱩᱤᱢ ᱞᱟ'ᱫᱜᱯᱟ ᱨᱮᱥᱤᱞ ᱣᱳ' ᱮᱚᱳᱣᱳᱞ ᱨᱮ ᱨᱟ.ᱥᱭᱟ.ᱭ ᱚᱟᱣᱮ' ᱵᱟᱥᱟ᱾ ᱞᱷᱟᱨᱳᱚ ᱞᱟᱵᱟᱯ ᱠᱥᱳᱯᱤᱭᱟ. ᱜᱟᱫᱚᱟ ᱨᱮᱥᱤᱞ ᱞᱤᱞᱳᱮ ᱞᱷᱩᱨ ᱨᱟ.ᱥᱤᱭᱟ. ᱢᱮᱥᱟᱜ ᱟᱵᱟᱯ ᱯᱮᱭᱟ ᱥᱟᱫᱚᱮ ᱥᱳᱫᱟ ᱜᱟᱫᱚᱟ ᱨᱮᱥᱟᱜ ᱥᱮᱱᱨᱟᱯ ᱵᱳᱢᱤᱱᱤ ᱨᱮ 2011-2014 ᱣᱟ.ᱞᱤᱞ ᱮ ᱵᱟ.ᱢᱤ ᱟᱵᱟᱯᱟ ᱵᱳᱢᱤᱱᱤ ᱨᱟ.ᱥᱤᱭᱟ. ᱯᱮᱵᱟᱚᱮ᱾ ᱢᱟ.ᱦᱤᱞ ᱭᱳᱥᱳᱯᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱯᱳ "ᱞᱨ. ᱟᱢᱞᱮᱯᱷᱵᱳᱨ ᱴᱷᱮᱯᱳᱥᱤᱴ ᱦᱟᱥᱮᱟᱯ ᱥᱤᱨᱴᱟ.-2009 ᱞᱷᱟᱨᱳᱚᱤᱭᱟ. ᱯᱟᱯᱤᱚ ᱥᱟᱣᱤᱚᱭᱳ ᱟᱵᱟᱯᱮᱢᱤ, ᱯᱤᱯᱯᱤ ᱟᱨ ᱲᱮᱥᱦᱟᱭ ᱥᱟᱦᱚᱟᱯ ᱟᱥᱳᱥᱤᱭᱥᱳᱮ, ᱲᱮᱥᱦᱟᱭ ᱴᱟᱣᱱᱟ ᱵᱷᱳᱮ 2013 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱨᱮ ᱢᱟ.ᱮ ᱥᱟᱵᱟᱢ ᱵᱳ ᱲᱟᱯ ᱟᱵᱟᱫᱯᱮᱭᱟ᱾ ᱢᱟ.ᱦᱤᱞ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱯᱳ ᱯᱮᱚᱟᱲ ᱜᱮ ᱥᱟᱫᱣᱮᱯ ᱣᱟᱨᱟ-ᱞᱩᱨᱩ ᱵᱟ.ᱢᱤ ᱨᱮ ᱲᱷᱩᱱᱟ.ᱫ ᱢᱮᱥᱟᱜ ᱟᱵᱟᱯᱮᱭᱟ᱾ ᱦᱟᱣᱟᱜ ᱯᱳ ᱦᱟᱫᱟ ᱯᱤᱯᱯᱤ ᱨᱮ ᱜᱤᱨᱟ.ᱞᱟ.ᱥᱤ ᱵᱟᱚᱮ ᱢᱮᱥᱟᱜ ᱟᱵᱟᱯᱮᱭᱟ᱾ ᱯᱮᱚᱟᱲ ᱜᱮ ᱟᱭᱟᱜ ᱠᱯ ᱵᱳᱯᱳ ᱴᱳᱚᱳᱞ ᱟᱨ ᱴᱟᱚᱷᱟᱢ ᱟᱨ E-Magazine ᱵᱳᱨᱮ ᱩᱭᱦᱟ.ᱮ ᱥᱳᱯᱳᱨᱳᱜ ᱵᱟᱮ ᱚᱟᱭᱟ᱾

ᱜᱩᱲ ᱢᱮᱥᱟ ᱜᱳᱲᱳᱢ ᱨᱟᱥᱟ - 2014(ᱜᱤᱫᱷᱨᱟ. ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ):- (Gur Mesa Gorom Rasa (Children's Poetry)

ᱠᱥᱳᱯᱤᱭᱟ. ᱭᱳᱥᱳᱯᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱟᱜ ᱦᱳᱫᱟ ᱜᱩᱲ ᱢᱮᱥᱟ ᱜᱳᱲᱳᱢ ᱨᱟᱥᱟ ᱯᱳ ᱟ.ᱞᱤ ᱥᱳᱨᱮᱥ ᱢᱤᱯᱱᱟᱫ ᱜᱤᱫᱷᱨᱟ. ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ' ᱴᱳᱚᱳᱞ ᱵᱟᱥᱟ᱾ ᱟᱭᱟᱜ ᱵᱟᱚᱷᱟ ᱵᱷᱳᱮ ᱞᱟᱞᱟᱭ ᱫᱟᱢᱳᱜ ᱵᱟᱥᱟ ᱦᱳᱫᱟ ᱴᱳᱚᱳᱞ ᱠᱯ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱵᱟᱚᱷᱟ - 'ᱤᱫᱟ.ᱜ ᱢᱳᱥᱮ ᱞᱤᱫᱤ ᱨᱮᱣᱳ' ᱜᱤᱯᱷᱨᱟ. ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ' ᱠᱯ ᱨᱟᱥᱟᱜ ᱨᱟ.ᱥᱵᱟ. ᱯᱳ 2009 ᱥᱟᱯ ᱨᱮ ᱤᱫᱞ ᱢᱟᱨᱟᱫ ᱜᱳᱲᱳᱢ ᱵᱩᱲᱤ ᱦᱳᱫᱟ ᱯᱷᱟ.ᱨᱚᱤ ᱨᱮᱭ ᱥᱮᱱᱮᱨᱮᱮ ᱣᱤᱯᱟ.ᱜ ᱨᱮᱥᱟᱜ ᱨᱟ.ᱥᱵᱟ. ᱵᱷᱳᱮ ᱜᱮ ᱴᱷᱳᱱᱮᱯ ᱨᱟᱵᱟᱞ ᱟᱵᱟᱥᱟ ᱟᱨ ᱴᱩᱚᱷᱤ ᱯᱮᱵᱟᱚᱮ ᱩᱭᱦᱟ.ᱮ ᱨᱮᱥᱟᱜ ᱵᱩᱨᱩᱢᱩᱱᱩ ᱯᱳ ᱦᱳᱫᱟ ᱯᱤᱥᱟ. ᱯᱳᱣᱳ ᱵᱟᱚᱮ ᱤᱫᱨᱮᱮ ᱞᱟᱨᱨᱤᱟ ᱜᱳᱲᱳᱢ ᱵᱳᱲᱟ 2014 ᱥᱮᱨᱢᱟ ᱨᱮ ᱦᱳᱫᱟ ᱯᱷᱩᱲᱤ ᱯᱷᱟ.ᱨᱚᱤ ᱵᱤᱮ ᱯᱮᱞᱮᱯ ᱵᱮᱯᱟ ᱾ ᱤᱫᱟ.ᱜ ᱨᱤᱯᱟ.ᱭ ᱴᱮᱨᱮᱞ ᱯᱩᱯᱟ.ᱲ ᱟᱨ ᱚᱷᱩᱢ ᱥᱟᱦᱮᱟᱢ ᱵᱟ.ᱱᱤᱞ ᱵᱟ.ᱱᱤᱞ ᱜᱤᱯᱷᱨᱟ. ᱵᱟᱱᱷᱮᱮ ᱤᱫ ᱲᱟᱯ ᱮᱯᱟ ᱥᱟᱫᱚᱮ ᱨᱟ.ᱥᱵᱟ. ᱥᱟᱚᱯᱟᱜ ᱟ'ᱥ ᱤᱫ ᱥᱳᱯᱳᱨ ᱮᱯᱟ ᱦᱳᱫᱟ ᱴᱩᱚᱷᱤ ᱵᱷᱳᱮ ᱥᱟᱦᱮᱟᱢ ᱵᱟ.ᱱᱤᱞ ᱵᱟ.ᱱᱤᱞ ᱜᱤᱯᱷᱨᱟ. ᱵᱳ ᱨᱟ.ᱥᱵᱟ. ᱟᱨ ᱥᱤᱵᱷᱮᱦᱟ.ᱚ ᱵᱳ ᱣᱟᱢᱮᱱ ᱯᱟᱲᱮᱭᱟᱜ ᱢᱟ ᱾' ᱦᱳᱫᱟ ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ' ᱴᱩᱚᱷᱤ ᱨᱮᱯᱳ 34 ᱜᱳᱱᱟᱫ ᱠᱥᱳᱢᱣᱮ' ᱢᱮᱥᱟᱜ ᱟᱵᱟᱯᱟ᱾ ᱦᱳᱫᱟ

ಶಬ್ದಾರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಕುರಿತು 2014 ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಶಬ್ದಾರ್ಥ ವಿವರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪದ ವಿವರಣೆ. ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ. ಅಲಂಕಾರ ವಿವರಣೆ. ಛಂದಸ್ಸು ವಿವರಣೆ. ಪ್ರಾಸ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಶಬ್ದಾರ್ಥ ವಿವರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ -ಛಂದಸ್ಸು ಕವಿತೆ, ಅಂಶಿ ಪ್ರಾಸ, ಮಾಯಿ ಪದ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯ, ಪ್ರಾಸ ಬಂಧಬಂಧಗಳು, ಯಕ್ಷ, ಛಂದಸ್ಸು ಬದ್ಧ ದೇಸಿಬಂಧ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ವಿಷಯಬಂಧಗಳು, ಯಕ್ಷ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ವಿವರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ ವಿವರಣೆ ‘ಛಂದ ಪದ್ಯ ಛಂದಸ್ಸು ಅಂಶಿ’ ಪ್ರಾಸ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ‘ಛಂದಸ್ಸು ಬದ್ಧ’ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದ ವಿವರಣೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ-

> “ಪದ್ಯಗಳ ಯತಿಭಂಗ. ಛಂದಸ್ಸು ಬದ್ಧ
> ಯತಿ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ
> ಪಠ್ಯಗಳ ಯಾವ ಪದ ಪ್ರಾಯೋ. ಪ್ರಾಯೋ.
> ಪ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗಮನ. ಗಣ.ಗಣ.
> ಬಳಕೆ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಪದಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ
> ಅಲಂಕಾರ ಪದಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ
> ಅಕ್ಷರ ಪದ ಪ್ರಾಯೋ. ಪ್ರಾಯೋ.
> ಪದ್ಯ ಬಂಧಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಪದಗಳ”[೬]

ಪ್ರಾ.ಪ್ರಕಾರ ವಿವರಣೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಅ.ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅಂಶಿ ಪ್ರಾಸ ಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಛಂದಸ್ಸು ಬದ್ಧ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದ ಪ್ರಾಯೋ. ಪ್ರಾಯೋ.ರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯತಿಭಂಗ ಪದಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದ ಪ್ರಾಯೋ. ಪ್ರಾಯೋ.ರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರಾಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಯಾಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ‘ಛಂದೋಗತ್ಯಾ ಪಾಯತ್ಯಾ’ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದ ವಿವರಣೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ-

> “ಯಾಪ್ರಾಂತ್ಯ ಯಾಪ್ಯಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ ಛಂ.ಗಣ.ಪ ಯಾಪ್ಯಾಳ
> ಪ್ಯಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ ಯಾ.ಪ್ರಾ ಪಾಂಡ್ಯ
> ಪಾಂಡ್ಯಾಳ ಯಾಪ್ಯಾ ಪ್ರಾ.ಪಾ. ಪ್ರಾ.ಪಾ.
> ಪ್ರಾಪಾಳ ಯಾಗಣ.ಳ ಗಾಪ.ಪಾ. ಗಾಪ.ಪಾ.
> ಯಾ.ಗಾ ಪಾಂಡ್ಯ ಪ್ರಾಪಾಗಾ ಪಾಗಾ.ಪ್ರಾಗಾ
> ಪಾಯಾಳ ಯಾಪಾ ಪಾಂಡ್ಯಾಳ ಪಾಂಡ್ಯಾಳ
> ಪಾಂಡ್ಯಾಳ ಯಾಗಾ ಪಾಂಡ್ಯಾಳ ಪಾಂಡ್ಯಾಳ
> ಪಾಂಡ್ಯಾಳ ಯಾಗಾ ಪಾಂಡ್ಯಾಳ ಪಾಂಡ್ಯಾಳ

[illegible]

[illegible] 15 [illegible] 1975 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ISSN: 3108-1681 | Volume- 2, Issue- 4 | October - December 2026

ᱦᱟᱞᱱ.ᱜ ᱟᱛᱩᱮ ᱱᱠᱤᱨᱱ ᱵᱤᱩᱯᱟ ᱛᱱᱦᱮᱮᱱ ᱟᱮᱱ. ᱦᱟᱞᱱ.ᱜ ᱫᱚ ᱠᱤᱮᱞᱚ.ᱡ ᱱᱠᱤᱨᱱᱨ ᱱ.ᱨᱩᱥ ᱟᱫᱟ ᱠᱟᱮᱱ.। ᱥᱱ.ᱥᱟᱜᱮ ᱮᱚᱩᱱ ᱚᱮᱚᱢᱦᱮ. ᱛᱱᱞᱱᱛᱮ ᱱᱫᱮᱱᱥ ᱜᱚᱨᱚᱢ ᱜᱟᱫᱨᱥᱱ. ᱵᱮᱛᱱᱮ ᱮᱩᱮᱱ.ᱜ ᱫᱩᱞᱱ.ᱨ ᱫᱚ ᱱ.ᱡᱟ ᱱᱥᱱᱢᱡᱤᱮᱨ ᱜᱮᱨᱱ।

ᱛᱱᱨᱱᱢᱱᱡᱚᱮ ᱢᱱᱥᱥᱱᱞ ᱡᱱᱦᱱᱥ ᱛᱮ -2023 (ᱜᱟᱫᱨᱥᱱ. ᱜᱱᱨᱱᱮ):- Taram Abon Marsal Dahar Te(Children’s Drama)

‘ᱛᱱᱨᱱᱢᱱᱡᱚᱮ ᱢᱱᱥᱥᱱᱞ ᱡᱱᱦᱱᱥ ᱛᱮ’ ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱫᱚᱛᱚᱡ ᱫᱚ ᱚᱮᱚᱞᱟᱨᱱ. ᱨᱚᱥᱚᱫᱱ ᱢᱩᱥᱢᱩ ᱩᱱᱜ ᱥᱚᱥᱮᱥ ᱠᱤᱱᱠᱚ ᱜᱟᱫᱨᱥᱱ. ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱫᱚᱛᱚᱡ ᱠᱱᱮᱱ। ᱮᱚᱩᱱ ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱫᱚᱛᱚᱡ ᱫᱚ 2023 ᱥᱮᱥᱢᱱ ᱥᱮ ᱫᱩᱨᱞᱩ ᱵᱤᱱᱫᱱ ᱥᱚᱫᱚᱥ ᱞᱮᱮᱱ। ᱮᱚᱩᱱ ᱫᱚᱛᱚᱡ ᱵᱤᱱᱫᱱ ᱥᱚᱫᱚᱥ ᱥᱮᱨᱱᱜ ᱱᱥᱚᱞ ᱠᱱᱥᱚᱮ ᱫᱚ ᱚᱮᱚᱞᱟᱨᱱ.ᱩᱱᱜ ᱱᱨᱱᱜ ᱠᱱᱛᱤᱱ ᱠᱤᱚᱮ ᱡᱱᱡᱱᱨ ᱨᱱᱢ ᱱᱠᱱᱮᱱ ᱮᱚᱩᱱ ᱫᱚ ᱮᱚᱫᱠᱱ - ᱟᱨ ᱡᱚᱠᱤᱚᱮ ᱢᱟᱡᱟᱞ ᱟᱥᱠᱩᱞ ᱥᱟᱨ ᱫᱱᱨᱦᱱᱩᱜ ᱛᱱᱦᱮᱫ ᱟᱨᱱ. ᱚᱠᱛᱚ ᱟᱨ ᱦᱚᱫᱚᱮ ᱢᱱᱢᱚ ᱡᱥ. ᱠᱥᱟᱥᱮᱚ ᱵᱚ.ᱫᱨᱥᱚ ᱱᱩᱡᱩ ᱚᱞᱱᱜ ‘ᱡᱩᱥᱟ ᱠᱤᱱ.ᱛᱟᱥ’ ᱡᱥᱱᱢᱱ ᱫᱟᱮᱱ.ᱢ ᱜᱮ ᱱ.ᱨᱩᱡ ᱡᱮᱨᱱ ᱠᱩᱞᱦᱟ ᱵᱤᱱᱱᱠᱱ ᱥᱮᱠᱚ ᱵᱮᱫᱚᱜ ᱛᱱᱦᱮ.ᱫᱚᱜ। ᱟᱮᱱ. ᱛᱱᱨᱚᱢ ᱟᱨ ᱢᱱᱥᱱᱫ ᱫᱱᱫᱱ ᱚᱞᱱᱜ ᱢᱟᱫ ᱠᱟᱛᱱ. ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱠᱚ ᱡᱱᱦᱱ. ᱫᱚ ᱢᱟᱫ ᱜᱤᱚᱮᱱᱱ ᱛᱮ ᱵᱱᱡᱱ ᱦᱩᱨᱩᱜ-ᱱ ᱚᱮᱱ ᱠᱚ ᱵᱮᱫᱚᱜ ᱛᱱᱦᱮᱫ। ᱮᱚᱩᱱ ᱠᱚ ᱨᱮᱞ ᱠᱱᱛᱮ ᱟᱨᱱ.ᱜ ᱢᱚᱮᱮ ᱥᱮᱦᱚ. ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱥᱮ ᱡᱥᱱᱢᱱ ᱚᱞ ᱥᱮᱮᱱᱜ ᱥᱱ.ᱥᱠᱱ. ᱫᱚ ᱥᱱᱥᱥᱱᱩ ᱞᱮᱮᱱ। ᱚᱮᱱ ᱠᱩᱠᱢᱩ ᱫᱚ ᱥᱱ.ᱥᱟ ᱞᱮᱮᱱ 1989-90 ᱥᱮ ᱡᱚᱠᱤᱚᱮ ᱱᱞᱮ ᱥᱱ.ᱛᱥᱱᱜᱱᱵᱤᱟ ᱦᱱᱩᱨᱱ ᱥᱮᱞᱮ ᱛᱱᱦᱮᱮ ᱠᱱᱮ ᱛᱱᱦᱮ.ᱫᱚᱜ ᱜᱚᱡᱚᱥᱢᱮᱮᱱ ᱠᱚᱩᱱᱱᱚᱥ ᱥᱮ। ᱚᱮᱡᱮ ᱱᱫᱟᱡᱱ.ᱥᱟ ᱡᱚᱨᱦᱱ ᱢᱟᱥᱟ ᱠᱚᱩᱱᱜ ᱥᱟᱠᱥᱮᱥᱚᱮ ᱠᱚᱞᱱᱡ ᱥᱮᱮᱱᱜ ᱥᱮᱥᱢᱱ ᱫᱩᱥᱱ.ᱩ ᱥᱮᱮᱞᱮᱫ ᱥᱱᱩᱛᱮ ᱞᱱᱠᱵᱱᱥ ᱱᱠᱤᱨᱱ ᱥᱱᱫᱨᱱᱩ ᱛᱱᱦᱮ. ᱠᱱᱮᱱ। ᱚᱮᱱ ᱥᱮ ᱥᱞᱮᱫᱚᱜ ᱞᱱ.ᱜᱟᱫ ᱫᱚ ᱞᱱᱦᱱ ᱠᱤᱚᱮ ᱨᱩᱛᱩᱢ ᱮᱢᱚᱜ ᱦᱩᱨᱩᱜ ᱠᱱᱮ ᱛᱱᱦᱮ.ᱫᱚᱜ। ᱱᱞᱮ ᱦᱚ. ᱛᱟᱥᱞᱱ. ᱜᱱᱩᱛᱱ ᱫᱱᱦᱱᱱ ᱠᱤᱚᱮ ᱜᱟᱫᱨᱥᱱ. ᱠᱚ ᱡᱱᱠᱤᱥᱱ ᱛᱮ ᱢᱟᱫ ᱱᱠᱤᱨᱱ ᱥᱱᱫᱨᱱᱩ ᱥᱮᱮᱱᱜ ᱫᱱᱩ ᱞᱮ ᱨᱱᱢ ᱞᱮᱫᱱ। ᱢᱟᱫ ᱜᱤᱚᱮᱱᱱ ᱥᱮᱮᱱᱜ ᱚᱠᱛᱚ ᱠᱚ ᱮᱢᱱ ᱞᱮᱨᱱ ᱡᱱᱡᱱᱨ ᱠᱱᱛᱮ ᱱ.ᱡᱟ ᱥᱱ.ᱥᱠᱱ. ᱞᱮ ᱱᱱᱠᱱᱥ ᱠᱮᱫᱱ ᱱᱥ ᱡᱚᱛᱚ ᱠᱚᱛᱮ ᱥᱱᱫᱨᱱᱩ ᱞᱮ ᱮᱦᱚᱡ ᱮᱮᱱ। ᱥᱱ.ᱜᱮ ᱜᱟᱫᱨᱥᱱ. ᱱᱥ ᱥᱱᱮᱱᱢ ᱠᱚ ᱥᱮᱞᱮᱫ ᱦᱩᱨᱩᱜ-ᱱ ᱩᱨᱦᱱ.ᱥ ᱫᱟᱥᱱ. ᱠᱱᱛᱮ ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱥᱱᱫᱨᱱᱩ ᱞᱮ ᱱᱤᱱ.ᱩᱠᱱ. ᱠᱮᱫᱱ ᱱᱥ ᱚᱮᱱ ᱚᱞ ᱥᱮᱨᱱᱜ ᱱ:ᱜᱟᱡᱤᱱᱥ ᱫᱚ ᱟᱨ ᱱᱤᱮᱮ ᱠᱚ ᱵᱱᱞ ᱠᱮᱫᱱ। ᱫᱱᱞᱮᱮ ᱡᱚ.ᱜᱱ ᱡᱚᱥᱚ ᱱᱥ ᱜᱩᱥᱩ ᱡᱱᱡᱱ ᱛᱮᱠᱚᱩᱱᱜ ᱛᱤᱩᱢ ᱫᱱᱨᱮ ᱛᱮᱜᱮ। ᱡᱚᱛᱚ ᱜᱟᱫᱨᱥᱱ. ᱜᱮ ᱚᱮᱱ ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱥᱮᱠᱚ ᱥᱮᱞᱮᱫ ᱫᱱᱨᱮᱨᱱᱜ ᱢᱱ ᱚᱮᱱ ᱞᱮᱠᱱ ᱛᱮ ᱚᱞ ᱟᱨ ᱮᱦᱚᱡ ᱠᱮᱫᱱ। ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱫᱚ ᱱ.ᱡᱟ ᱮᱱᱫᱱᱨ ᱜᱮ ᱚᱞ ᱟᱫᱟᱜ ᱠᱱᱮ ᱛᱱᱦᱮ.ᱫᱚᱜ ᱱᱥ ᱡᱚᱛᱚ ᱜᱮᱠᱚ ᱠᱩᱥᱟ ᱟᱫᱟ ᱨᱱᱜ ᱠᱱᱮᱱ ᱚᱮᱱ ᱠᱚ ᱨᱮᱞ ᱠᱱᱛᱮ ᱟᱨᱱ.ᱜ ᱢᱚᱮᱮ ᱡᱟᱨᱟ ᱥᱮ ᱢᱟᱫ ᱡᱩᱫᱱ. ᱜᱮ ᱥᱱ.ᱥᱠᱱ. ᱱᱥ ᱫᱱᱨᱮ ᱦᱚᱨ ᱨᱱᱢ ᱟᱫᱟ ᱠᱮᱫᱱ। ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱫᱚ ᱚᱞ ᱫᱩᱥᱱ.ᱩ ᱮᱮᱱ ᱨᱩᱛᱩᱢ ᱱᱫᱱᱞᱮ “ᱢᱱᱥᱥᱱᱞ ᱡᱱᱦᱱᱥ”। ᱚᱮᱱ ‘ᱢᱱᱥᱥᱱᱞ ᱡᱱᱦᱱᱥ’ ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱜᱮ ᱫᱩᱛᱤᱟ ᱞᱮᱠᱱᱛᱮ ᱵᱤᱱᱫᱱ ᱥᱚᱫᱚᱥ ᱥᱮᱨᱱᱜ ᱟᱨ ᱠᱩᱥᱩᱢᱩᱱᱩ ᱞᱮᱫᱱ ᱢᱮᱮᱠᱤᱱᱮ ᱵᱮᱫ ᱮᱱᱠᱮᱱᱚᱢᱮ ᱦᱚᱛᱮ ᱛᱮ ᱡᱱᱜ ᱟᱨ ᱵᱤᱱᱫᱱ ᱥᱚᱫᱚᱥ ᱫᱱᱨᱮᱨᱱᱫᱱ। ᱢᱮᱮᱠᱤᱱᱮ ᱢᱚᱮᱮ ᱡᱟᱨᱟ ᱥᱮ ᱛᱱ.ᱫᱩᱜ ᱛᱱᱦᱮ. ᱠᱱᱮ ᱚᱮᱱ ᱱᱥᱱ ᱫᱚ 2023 ᱥᱮᱥᱢᱱ ᱥᱮ ᱚᱮᱱ ᱜᱱᱨᱱᱮ ᱜᱮ “ᱛᱱᱨᱱᱢᱱᱡᱚᱮ ᱢᱱᱥᱥᱱᱞ ᱡᱱᱦᱱᱥ ᱛᱮ” ᱫᱩᱛᱤᱟ ᱞᱮᱠᱱᱛᱮ ᱫᱟᱥᱚᱢ ᱦᱚᱨ ᱛᱱᱞᱱ ᱥᱮᱨ ᱥᱚᱫᱚᱥ ᱠᱮᱫᱱ।

“ᱛᱟᱲᱟᱢᱟᱵᱚᱱ ᱢᱟᱨᱥᱟᱞ ᱰᱟᱦᱟᱨ ᱛᱮ” ᱱᱚᱣᱟ ᱜᱟᱭᱟᱱ ᱨᱮᱱ ᱢᱩᱞ ᱪᱩᱨᱤᱛ ᱫᱚ ᱥᱤᱱᱜᱚ᱾ ᱥᱤᱱᱜᱚ ᱟᱡ ᱵᱟᱵᱟ ᱧᱩᱛᱩᱢ ᱫᱚ ᱪᱟᱱᱫᱨᱟᱭ ᱟᱨ ᱟᱭᱳ ᱧᱩᱛᱩᱢ ᱫᱚ ᱯᱤᱭᱚ᱾ ᱥᱤᱱᱜᱚ ᱫᱚ ᱦᱩᱰᱤᱧ ᱩᱢᱮᱨ ᱠᱷᱚᱱ ᱜᱮ ᱠᱳᱞᱠᱟᱛᱟ ᱵᱟᱡᱟᱨ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱮᱬᱮ ᱥᱮᱬᱟ ᱤᱛᱩᱱ ᱟᱥᱲᱟ ᱠᱚᱨᱮᱭ ᱚᱞ ᱯᱟᱲᱟᱦᱟᱣ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱪᱮᱫᱟᱜ ᱥᱮ ᱟᱡ ᱵᱟᱵᱟ ᱪᱟᱱᱫᱨᱟᱭ ᱫᱚ ᱠᱳᱞᱠᱟᱛᱟ ᱨᱮ ᱪᱟᱹᱠᱨᱤ ᱠᱟᱨᱚᱱ ᱛᱮ ᱚᱸᱰᱮ ᱜᱮᱭ ᱛᱟᱦᱮᱸ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱥᱤᱱᱜᱚ ᱫᱚ ᱥᱳᱦᱳᱨ ᱵᱟᱡᱟᱨ ᱨᱮ ᱚᱞ ᱯᱟᱲᱟᱦᱟᱣ ᱟᱠᱟᱱ ᱨᱮᱦᱚᱸ ᱟᱹᱛᱩ ᱫᱤᱥᱚᱢ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱢᱤᱫᱴᱟᱹᱝ ᱤᱛᱩᱱᱟᱥᱲᱟ ᱨᱮ ᱢᱟᱪᱮᱛᱟᱹᱱᱤ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱠᱩᱠᱢᱩᱭ ᱧᱮᱞᱟ᱾ ᱚᱱᱟ ᱠᱩᱠᱢᱩ ᱯᱩᱨᱩᱱ ᱞᱟᱹᱜᱤᱫ ᱛᱮ ᱢᱟᱪᱮᱛᱟᱹᱱᱤ ᱵᱮᱱᱟᱜ ᱞᱟᱹᱜᱤᱫ ᱵᱟᱷᱟᱵ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱮ ᱥᱟᱯᱟᱲᱟᱜ ᱠᱟᱱᱮᱛ ᱟᱹᱵᱤ ᱫᱤᱮ ᱠᱳᱞᱳᱮ᱾ ᱚᱱᱟ ᱠᱩᱠᱢᱩ ᱫᱚ ᱯᱩᱨᱩᱱ ᱮᱱ ᱛᱟᱭᱟ᱾ ᱩᱱᱤ ᱫᱚ ᱱᱳᱣᱟ ᱠᱷᱚᱰᱳᱢ ᱟᱡ ᱟᱨᱳ ᱵᱟᱵᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱟᱡ ᱵᱟᱵᱟᱨᱳ ᱟᱨ ᱦᱟᱲᱟᱢᱵᱟ ᱠᱟᱱᱮᱟᱢ ᱦᱳᱲ ᱮ ᱵᱟᱵᱟᱨ ᱳᱪᱳ ᱠᱮᱫ ᱠᱳᱣᱟ᱾ ᱚᱱᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱟᱹ.ᱯᱮ ᱯᱟᱠᱮ ᱨᱮᱮ ᱢᱟᱸᱡᱷᱤ ᱵᱟᱵᱟ ᱟᱨ ᱮᱢ.ᱮᱞ. ᱮ. ᱜᱳᱢᱠᱮ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱳᱠᱟ ᱤᱛᱩᱱ ᱟᱥᱲᱟ ᱨᱮ ᱪᱟᱹᱠᱨᱤ ᱧᱟᱢ ᱟᱠᱟᱫᱟ ᱚᱱᱟ ᱤᱛᱩᱱ ᱟᱥᱲᱟ ᱨᱮᱜᱮ ᱢᱟᱨᱟᱝ ᱢᱟᱪᱮᱛ ᱠᱚ ᱥᱟᱱᱛᱟᱲ ᱠᱟᱱᱮᱠᱮ ᱛᱤᱫᱤᱠ ᱮ ᱫᱳᱦᱳ ᱠᱮᱫᱟ ᱡᱮ᱾ ᱪᱮᱠᱟ ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱟᱹᱛᱩ ᱫᱤᱥᱚᱢ ᱨᱮᱱ ᱦᱩᱰᱤᱧ ᱯᱟᱹᱴᱷᱩᱣᱟᱹ ᱜᱤᱫᱨᱟᱹ ᱠᱚ ᱟᱛᱱᱟ ᱨᱮ ᱚᱞ ᱯᱟᱲᱟᱦᱟᱣ ᱠᱚ ᱵᱟᱹᱜᱤᱨᱮᱫᱟ᱾ ᱟᱹᱛᱩ ᱫᱤᱥᱚᱢ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱤᱛᱩᱱ ᱟᱥᱲᱟ ᱠᱳᱨᱮ ᱧᱮᱞ ᱞᱮᱠᱳᱟᱱ ᱤᱱᱟ. ᱤᱥᱟᱹᱞ ᱪᱟᱱᱮᱱᱪ ᱠᱳᱥᱮ ᱠᱳᱳᱮ ᱫᱚ ᱟᱨᱢᱟ ᱜᱤᱫᱨᱟᱹ. ᱜᱮ ᱚᱞᱳᱜ ᱠᱚ ᱵᱟᱹᱜᱤ ᱩᱛᱟᱹᱨᱮᱫᱟ᱾ ᱚᱱᱟᱛᱮ ᱟᱰᱮ ᱯᱟᱠᱮ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱥᱟᱱᱮᱟᱢ ᱦᱚᱲ ᱠᱚᱨ ᱞᱟᱹᱨ ᱟᱠᱚ ᱠᱟᱱᱮᱟ ᱟᱠᱛᱳ ᱨᱮ ᱜᱤᱫᱨᱟᱹ. ᱠᱚ ᱪᱟᱹᱨᱤᱛ ᱮᱢ ᱦᱩᱭ ᱟᱰᱳᱮᱱᱟ᱾ ᱮᱢ. ᱮᱞ. ᱮ ᱜᱳᱢᱠᱮ ᱴᱳᱮᱱ ᱱᱚᱣᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱜᱳᱲᱳᱭ ᱠᱷᱳᱡ ᱠᱟᱱᱮᱟ᱾ ᱩᱱᱤ ᱜᱳᱢᱠᱮ ᱦᱚᱸ ᱥᱟᱱᱮᱟᱢ ᱞᱮᱠᱟᱱᱮ ᱜᱳᱲᱳ ᱮᱢᱳᱜ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱠᱟᱛᱳᱟᱨ ᱮᱢ ᱟᱠᱟᱫᱟ᱾ ᱥᱰᱮ ᱯᱟᱹᱡᱟ ᱩᱰᱩᱜ ᱠᱟᱤᱛᱮ ᱚᱱᱟ ᱥᱳᱞᱦᱮ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱠᱟᱛᱳᱟᱨ ᱞᱟᱹᱨ ᱥᱳᱯᱳᱵ ᱟᱯ ᱠᱳᱦᱳᱛ᱾ ᱚᱱᱟᱛᱮ ᱦᱩᱰᱤᱧ ᱩᱢᱮᱨ ᱨᱮ ᱜᱤᱫᱨᱟᱹ. ᱠᱳᱫᱳ ᱪᱟᱹᱨᱤᱛ ᱨᱮ ᱫᱳᱦᱳ ᱠᱚ ᱦᱩᱭᱩᱜ-ᱟ᱾ ᱜᱤᱫᱨᱟᱹ. ᱠᱚ ᱤᱛᱩᱱ ᱟᱥᱲᱟ ᱵᱳᱮᱢᱟ ᱠᱚ ᱦᱩᱭᱩᱜ-ᱟ ᱟᱨ ᱚᱱᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱫᱤᱱᱟᱹᱢ ᱦᱟᱯᱟᱹᱜ ᱤᱛᱩᱱ ᱟᱥᱲᱟ ᱨᱮᱭᱟᱜ ᱯᱟᱲᱟᱦᱟᱣ ᱠᱚ ᱳᱲᱟᱜ ᱨᱮ ᱫᱤᱱᱟᱹᱢ ᱥᱤᱸᱜᱟᱲ ᱵᱮᱲᱟ ᱯᱟᱲᱟᱦᱟᱣ ᱫᱩᱲᱩᱵ ᱳᱪᱳ ᱠᱚ ᱦᱩᱭᱩᱜ-ᱟ᱾ ᱩᱱᱤᱨᱮᱱ ᱱᱳᱝᱠᱟᱱ ᱦᱩᱫᱤᱥ ᱫᱤᱥᱚᱢ. ᱢᱮᱱᱠᱷᱟᱱ ᱠᱚᱫᱚ ᱟᱹᱛᱩ ᱦᱟᱲᱟᱢᱵᱟ ᱟᱨ ᱟᱢᱫ ᱯᱟᱠᱮ ᱨᱮᱮ ᱢᱟᱸᱡᱷᱤ ᱵᱟᱵᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱟᱹᱛᱩ ᱦᱟᱧᱟᱠ ᱟᱹᱴᱟ ᱠᱚ ᱵᱟᱹᱠᱵᱟᱹ ᱨᱮᱮᱛ ᱟᱨ ᱠᱚ ᱥᱟᱵᱦᱟᱢ ᱠᱮᱫᱮᱨᱟ᱾ ᱟᱡ ᱫᱚ ᱛᱵᱟᱨᱟᱯᱴᱟ ᱟᱹᱛᱩ ᱴᱟᱵᱫᱟᱹᱜᱟ ᱵᱮ ᱪᱟᱹᱠᱵᱟ ᱡᱳᱨᱮᱮ ᱛᱟᱨᱮᱟᱢ ᱢᱟᱢᱮ ᱥᱮᱵᱢᱟ ᱦᱩᱭ ᱟᱠᱟᱱᱟ᱾ ᱯᱟᱹᱴᱷᱩᱣᱟᱹ ᱠᱚ ᱥᱟᱸᱜᱮ ᱤᱫᱤᱨᱮᱱᱟ ᱟᱨ ᱢᱮᱴᱮᱵᱤᱠ ᱦᱚᱸ ᱟᱨᱢᱟ ᱜᱤᱫᱨᱟᱹ. ᱠᱚ ᱯᱟᱹᱥ ᱤᱫᱤᱨᱮᱱᱟ᱾ ᱚᱞ ᱯᱟᱲᱟᱦᱟᱣ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱮᱥᱯᱚᱵᱴᱥ ᱥᱮ ᱡᱳᱛᱚ ᱞᱮᱠᱟᱱᱮ ᱠᱳᱮᱞᱳᱱᱰ ᱠᱚᱵᱮ ᱟᱹᱯᱟ ᱵᱟᱹᱥᱠᱟᱹ ᱛᱮ ᱥᱞᱮᱞᱮᱫᱳᱜ ᱠᱚ ᱮᱦᱳᱰ ᱠᱮᱫᱟ ᱟᱨ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ ᱰᱟᱠᱳᱵᱟ ᱛᱮ ᱟᱨᱢᱟ ᱥᱟᱵᱯ. ᱠᱚ ᱦᱳᱸ ᱠᱚ ᱦᱟᱢᱮᱴ ᱠᱮᱫᱟ᱾ ᱠᱳᱮᱞᱳᱸᱰ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱞᱟᱨ ᱞᱟᱠᱪᱟᱵ ᱠᱟᱹᱢᱤ ᱦᱳᱵᱟ ᱞᱟᱦᱟ ᱛᱳᱟᱵ ᱵᱮᱜᱮ ᱥᱟᱹᱦᱤᱛ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ ᱨᱮᱮ ᱯᱟᱹᱴᱷᱩᱣᱟᱹ ᱠᱳᱫᱳ ᱠᱚ ᱛᱟᱦᱮᱸᱠᱟᱱ ᱛᱟᱦᱮᱸᱫᱳᱜ᱾ ᱚᱱᱟ ᱴᱳᱴᱳᱢ ᱵᱮ ᱥᱳᱢᱛ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ ᱨᱮᱱᱮᱜ ᱧᱩᱛᱩᱢ ᱟᱹᱯᱤ ᱥᱟᱱᱯᱟᱨ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ ᱠᱟᱱᱮᱟ ᱢᱮᱱᱟᱛᱮ ᱜᱳᱴᱟ ᱯᱟᱱᱥᱮᱱᱟᱣ ᱮᱱᱟ᱾ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ ᱨᱮᱱᱮᱜ ᱥᱮᱛᱟᱜ ᱥᱮᱦᱳᱵ ᱥᱟᱹᱛ ᱠᱟᱛᱮ ᱢᱟᱱᱟᱜ ᱢᱟᱛᱮᱛ ᱫᱚ ᱢᱟᱫ ᱰᱮᱣᱵᱟᱱᱟ ᱩᱪᱳᱫᱮ ᱠᱮᱫᱟ᱾ ᱚᱱᱟ ᱴᱳᱴᱳᱢ ᱨᱮ ᱥᱳᱵᱠᱟᱵ ᱯᱟᱴᱳᱴᱟ ᱠᱳᱜᱮ ᱦᱳᱣᱟᱛ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ ᱫᱚ “ ᱟᱫᱳᱵᱥ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ “ ᱢᱮᱱ ᱛᱮᱠᱳ ᱪᱳᱟᱹᱴᱨᱟᱹᱵ ᱠᱮᱫᱟ ᱾ ᱟᱨ ᱚᱱᱟ ᱵᱤᱫᱨᱟᱹᱜᱟᱲ ᱨᱮᱱ ᱢᱟᱪᱮᱛᱟᱹᱱᱤ ᱥᱤᱱᱜᱚ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱫᱚ “ᱟᱫᱳᱵᱥ ᱢᱟᱪᱮᱛᱟᱹᱱᱤ” ᱞᱮᱠᱟᱛᱮ ᱦᱳᱸ ᱴᱳᱟᱣ ᱮ ᱦᱟᱢᱮᱴ ᱠᱮᱫᱟ᱾ ᱡᱳᱛᱳ ᱠᱳᱛᱮ ᱟᱹᱯᱤ ᱠᱚ

ᱨᱟᱹᱥᱫᱟᱹᱞᱮᱠᱟ ᱟᱨ ᱚᱠᱟ ᱱᱚᱱᱲᱟ ᱨᱮᱠ ᱥᱟᱠᱟᱢ ᱦᱚᱴ ᱢᱤᱭ ᱭᱤᱠ ᱢᱤᱭᱩᱠ ᱫᱚ ᱭᱚᱦᱚ ᱫᱮᱭᱟ। ᱟᱨ ᱦᱚᱸ ᱠᱟᱡᱟᱞ ᱫᱟᱹᱢᱤ ᱯᱟᱹᱜᱤᱭ ᱛᱮ ᱫᱤᱨᱞᱟ. ᱫᱚ ᱦᱟᱛᱟᱣ ᱫᱮᱭᱟ ᱥᱟᱶᱛᱮ ᱥᱤᱠᱜᱚ ᱢᱩᱨᱢᱩ ᱦᱚᱸ ᱫᱚ ᱥᱟᱨᱦᱟᱣ ᱫᱮᱭᱮᱞᱟ।

ᱥᱟᱨᱫᱟᱛᱴᱟ (Conclusion) : ᱥᱟᱠᱛᱟᱡᱤ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱯᱟᱦᱟᱠᱛᱤ ᱟᱨ ᱩᱛᱠᱟᱹᱣ ᱨᱮ ᱞᱚᱥᱚᱭᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱧᱩᱛᱩᱢ ᱭᱚ ᱥᱚᱨᱮᱥ ᱟᱠᱟᱜ ᱫᱟᱠᱟ। ᱞᱚᱥᱚᱭᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱡᱟᱡᱦᱟᱣ ᱨᱮ ᱴᱟᱨᱴᱟ ᱯᱮᱫᱴᱟᱠ ᱥᱟᱠᱛᱟᱡᱤ ᱡᱟᱹᱨᱥᱤ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱨᱮ ᱟᱞᱟᱜ ᱮᱠᱮᱢ ᱰᱟᱰᱟᱞ ᱧᱟᱢᱚᱜ-ᱟ। ᱟᱞᱷᱟᱡᱟᱷ ᱛᱟᱯᱟᱛᱮ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱫᱚ ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱫᱚ ᱴᱟᱨᱴᱟ ᱯᱮᱫᱴᱟᱠ ᱟᱡᱠᱟᱨ ᱩᱡᱨᱩᱢ, ᱯᱟᱫᱴᱟᱨ ᱨᱮ ᱜᱚᱨᱚᱰ ᱟᱨ ᱟᱡᱠᱟᱨ ᱡᱟᱹᱨᱥᱤ ᱴᱮᱛᱟᱠ ᱨᱮ ᱭᱩᱯᱟᱹᱡ ᱮ ᱥᱟᱨᱥᱟᱣ-ᱟ। ᱚᱠᱟᱛᱮ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱯᱟᱹᱜᱤᱭ ᱛᱮ ᱞᱚᱥᱚᱭᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱜᱚᱡᱦᱚᱠ ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱨᱮ ᱰᱲᱟᱥᱟ-ᱥᱚᱞᱯᱤ, ᱥᱮᱴᱮᱭ ᱟᱠᱟᱜ ᱢᱩᱱᱲᱟᱹᱠ ᱟᱨ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱫᱚᱣᱟᱜ ᱢᱟᱠᱚᱥᱤᱫ ᱩᱛᱠᱟᱹᱣ ᱰᱟᱨᱮᱛᱮ ᱟᱨᱦᱚᱸ ᱜᱟᱹᱦᱤᱨ ᱫᱲᱚᱸᱭᱲᱨᱚᱠ ᱯᱟᱹᱫᱛᱤ ᱢᱮᱠᱟᱜ ᱟᱫᱟᱭᱟ। ᱥᱟᱛᱟᱡᱤ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱨᱮ ᱞᱚᱥᱚᱭᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱫᱲᱚᱸᱭᱲᱨᱚᱠ ᱢᱤᱭᱱᱟᱷ ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱚᱠᱚᱯᱤᱞᱟ. ᱫᱲᱚᱸᱲᱨᱚᱠ ᱫᱟᱠᱟ। ᱠᱚᱣᱟ ᱭᱚ ᱥᱟᱠᱛᱟᱡᱤ ᱡᱟᱹᱨᱥᱤ, ᱯᱟᱫᱴᱟᱨ ᱟᱨ ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱨᱮᱞᱟᱜ ᱥᱮᱨᱣᱟ ᱨᱟᱫᱲᱟ ᱭᱚᱦᱚ ᱟᱨ ᱭᱟᱨᱟᱞ ᱫᱟᱠ ᱡᱤᱡᱦᱤ ᱫᱚ ᱛᱟᱯᱟᱨᱮ ᱡᱟᱥᱠᱟᱣ ᱥᱟᱣ ᱥᱟᱣᱛᱮ ᱜᱟᱹᱦᱤᱨ ᱯᱮᱫᱟᱛᱮ ᱥᱟᱹᱜᱟᱹᱞ ᱟᱠᱟᱜ ᱫᱟᱠᱟ। ᱟᱞᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱜᱚᱡᱦᱚᱠ ᱥᱮ ᱛᱩᱢᱟᱹᱯ ᱥᱮᱨᱮᱧ ᱟᱨ ᱰᱤᱥᱳᱤ ᱟᱨ ᱡᱟᱥᱠᱟᱣ ᱭᱚ ᱥᱟᱶᱛᱟᱡ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱩᱛᱠᱟᱹᱨ ᱨᱮᱫᱚ ᱥᱮᱯᱮᱭ ᱭᱟᱡᱮᱞᱟᱜ-ᱟ। ᱠᱚᱣᱟ ᱫᱲᱚᱸᱭᱲᱨᱚᱠ ᱛᱟᱯᱟᱛᱮ ᱜᱤᱭᱲᱨᱟ. ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱨᱮᱞᱟᱜ ᱠᱟᱜᱟᱢ ᱨᱮ ᱞᱚᱥᱚᱭᱟ ᱢᱩᱨᱢᱩᱣᱟᱜ ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱩᱡᱨᱩᱢ ᱟᱨ ᱮᱠᱮᱢ ᱭᱚ ᱟᱨᱦᱚᱸ ᱟᱹᱦᱤ ᱥᱮᱨᱮᱥ ᱯᱮᱫᱟᱛᱮ ᱦᱚᱨ ᱮ ᱩᱭᱩᱜ ᱥᱚᱭᱚᱨ ᱟᱫᱟᱭᱟ।

ᱥᱩᱛᱩᱜ. ᱵᱩᱱᱟ. (References):-

1. হেম্ব্রম, পরিমল, সাঁওতালি সাহিত্যের ইতিহাস, পঞ্চম মুদ্রণ, ২০১৭, পৃষ্ট -১৫
2. ᱵᱮᱥᱨᱟ, ᱰᱨ. ᱭᱚᱞᱚᱢᱚᱠᱛᱤ ᱟᱨ ᱦᱟᱸᱥᱭᱟ, ᱜᱚᱦᱜᱟᱭᱚᱨ, ᱥᱟᱶᱦᱮᱭ ᱛᱮᱛᱮᱭ ᱮᱛᱚᱦᱚᱰ ᱨᱟᱭᱟ- ᱚᱫᱱᱜᱰᱚᱨ -2014, ᱥᱦᱟᱱᱟ- 07,
3. হেম্ব্রম, পরিমল, সাঁওতালি সাহিত্যের ইতিহাস, পঞ্চম মুদ্রণ, ২০১৭, পৃষ্ট -২১
4. ᱢᱩᱨᱢᱩ, ᱞᱚᱥᱜᱭᱟ, ᱜᱩᱡ ᱢᱮᱥᱟ ᱜᱚᱡᱚᱢ ᱨᱟᱥᱟ, ᱡᱟ.ᱦᱤᱯ ᱩᱴᱲᱟ.ᱠ-2014, ᱥᱦᱟᱱᱟ-2
5. ᱢᱩᱨᱢᱩ, ᱞᱚᱥᱜᱭᱟ, ᱜᱩᱡ ᱢᱮᱥᱟ ᱜᱚᱡᱚᱢ ᱨᱟᱥᱟ, ᱡᱟ.ᱦᱤᱯ ᱩᱴᱲᱟ.ᱠ-2014, ᱥᱦᱟᱱᱟ-16
6. ᱢᱩᱨᱢᱩ, ᱞᱚᱥᱜᱭᱟ, ᱜᱩᱡ ᱢᱮᱥᱟ ᱜᱚᱡᱚᱢ ᱨᱟᱥᱟ, ᱡᱟ.ᱦᱤᱯ ᱩᱴᱲᱟ.ᱠ-2014, ᱥᱦᱟᱱᱟ-62